

Anotācija pētījumam "Sabiedriskās domas aptauja par sabiedrības izpratni par diskriminācijas aspektiem"

Pētījuma mērķis:

Noskaidrot sabiedrības viedokli un izpratni par diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ.

Darba uzdevumi:

- Aptaujas anketas izveide latviešu valodā;
- Aptaujas anketas tulkošana no latviešu valodas uz krievu valodu;
- Aptaujas metodoloģijas apraksts, izlases veidošanas principu kopums un terminu skaidrojums;
- Datu iegūšana: interviju veikšana atbilstoši aptaujas anketai, aizpildot arī demogrāfiskos datus (ģeogrāfiskā (administratīvi teritoriālā), tautība, vecums, dzimums, izglītība);
- Aptaujas datu faila sagatavošana, datu ievadīšana (no papīra pašaizpildes anketām) un primārā apstrāde;
- Analītiskās atskaites sagatavošana (nodevums);
- Aptaujas rezultātu prezentācija;

Galvenie rezultāti:

Aptaujas anketa, kas tika izstrādāta šī pētījuma ietvaros, daļēji tika pielīdzināta 2019.gadā veiktajam Eurobarometer pētījumam "Diskriminācija Eiropas Savienībā", kas tika veikta 28 Eiropas Savienības dalībvalstīs.¹ Salīdzinot 2019.gada un šī gada pētījumu datus attiecībā par diskrimināciju, tai pakļautajām

Objective:

To find out about public opinion and perceptions of discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age, or sexual orientation.

Project activities:

- Creation of a questionnaire in Latvian;
- Translation of the questionnaire from Latvian into Russian;
- Description of the survey methodology, set of sampling principles and explanation of terms;
- Data collection: conducting interviews according to the questionnaire, including demographic data (geographical (administrative-territorial), nationality, age, gender, education);
- Preparation of the survey data file, data entry (from paper self-completion questionnaires) and primary processing;
- Preparation of the analytical report (assignment);
- Presentation of the survey results;

Key results:

The questionnaire developed for this study was partly aligned with the 2019 Eurobarometer survey "Discrimination in the European Union", which was carried out in 28 EU Member States. Comparing the data from the 2019 and this year's surveys, there are both positive and negative trends regarding discrimination, discrimination risk groups and society's overall attitudes towards discrimination. For example, in 2019, 15% of people living in Latvia indicated that they had experienced discrimination, but in this

¹ EK Eurobarometra dati Discrimination in the EU in 2019.

Peejami: <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=71116>

Labklājības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Kvantitatīvais pētījums, 2022.gada oktobris/
novembris

Eiropas Sociālā Fonda un Latvijas valsts
līdzfinansētais projekts "Horizontālā principa
"Vienlīdzīgas iespējas" koordinēšanas funkciju
nodrošināšana Labklājības ministrijā (2. kārtā)"

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

riska grupām un sabiedrības kopējo attieksmi pret diskrimināciju vērojamas gan pozitīvas, gan negatīvas tendences. Tā, piemēram, 2019.gadā 15% Latvijā dzīvojošo norādījuši, ka saskārušies ar diskrimināciju, tomēr šajā gadā veiktajā pētījumā tādi bijuši 40%, ko iespējams skaidrot dažādi: 1) ir pieaugusi diskriminācijas izplatība, 2) pieaug spēja atpazīt diskrimināciju, 3) drošības sajūta dalīties pieredzē ar diskrimināciju u.c. Salīdzinot sabiedrības domas par vienlīdzību veicinošu pasākumu efektivitāti Latvijā šogad un 2019.gadā, vērojama pozitīva tendence par aptuveni četriem procentpunktiem. Pētījumā iegūtie dati norāda, ka 20% sabiedrības locekļu uzskata, ka vienlīdzība Latvijā tiek veicināta efektīvi (no tiem 26% vīriešu un 16% sieviešu), 30% – drīzāk efektīvi, savukārt 33% uzskata, ka darbs pie vienlīdzības veicināšanas norit neefektīvi (šādu viedokli lielākā mērā pārstāv sievietes nekā vīrieši).

40% no sabiedrības kopumā ir saskārušies ar diskrimināciju, līdzīga proporcija ir arī bērnu un jauniešu grupā, nedaudz vairāk – 46% ar diskrimināciju ir saskārušās personas ar invaliditāti. LGBT kopienas pārstāvji ar diskrimināciju ir saskārušies ievērojami biežāk nekā sabiedrībā vidēji ir – 89%.

11% respondentu ar kādu ir pārrunājuši, kādam ir ziņojuši par piedzīvoto diskrimināciju (no tiem 10% vīriešu un 11% sieviešu), savukārt 8% ziņojuši par drauga, paziņas piedzīvoto diskrimināciju.

Būtiski jāveicina sabiedrības kopējā informētība par to, kā rīkoties, saskaroties ar diskrimināciju. Šobrīd trešdaļa jeb 36% no aptaujātajiem sabiedrības pārstāvjiem uzskata, ka šķērslis ziņot par diskriminācijas gadījumiem ir tas, ka trūkst

year's survey, 40% of people have, which can be explained in different ways: 1) the prevalence of discrimination has increased, 2) the ability to recognise discrimination has increased, 3) the feeling of safety to share experiences of discrimination, etc. Comparing public opinion on the effectiveness of equality measures in Latvia this year and in 2019, there is a positive trend of around four percentage points. The survey data indicate that 20% of the public believe that equality is being promoted effectively in Latvia (26% men and 16% women), 30% - rather effectively, and 33% believe that work to promote equality is being done ineffectively (women are more likely than men to hold this view).

40% of the general population has experienced discrimination, a similar proportion of children and youth and a slightly higher – 46% of people with disabilities have experienced discrimination. Members of the LGBT community have experienced discrimination significantly more than the general public (89%).

11% of respondents have discussed discrimination with someone or have reported it to someone (10% male and 11% female), while 8% have reported discrimination experienced by a friend or acquaintance.

It is essential to raise general public awareness about what to do in the face of discrimination. Currently, a third, or 36%, of the public surveyed believe that the lack of information about who to report to or the absence of any responsible authority is an obstacle to reporting cases of discrimination.

Labklājības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Kvantitatīvais pētījums, 2022.gada oktobris/
novembris
Eiropas Sociālā Fonda un Latvijas valsts
līdzfinansētais projekts "Horizontālā principa
"Vienlīdzīgas iespējas" koordinēšanas funkciju
nodrošināšana Labklājības ministrijā (2. kārtā)"

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

informācijas par to, kam ziņot vai nav nevienas atbildīgās iestādes.	
<p>Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskriminācijas jēdziena uztvere un izpratne • Saskarsme ar diskrimināciju • Ziņošana par diskriminācijas pieredzi un proaktīvā darbība • Vienlīdzības pasākumu efektivitātes novērtējums 	<p>The main themes of the study are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perception and understanding of discrimination • Facing discrimination • Reporting experiences of discrimination and taking proactive actions • Assessing the effectiveness of equality measures
<p>Pētījuma pasūtītājs:</p> <p>Latvijas Republikas Labklājības ministrija</p>	<p>The client:</p> <p>Ministry of Welfare of the Republic of Latvia</p>
<p>Pētījuma īstenotājs:</p> <p>Pētījumu kompānija "Berg Research"</p>	<p>The researcher:</p> <p>Research company "Berg Research"</p>
<p>Pētījuma īstenošanas laiks:</p> <p>2022. gads (no 25.oktobra līdz 22. novembrim)</p>	<p>Implementation period:</p> <p>2022 (25 October to 22 November)</p>
<p>Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots</p> <p>EUR 11000,00 (bez PVN) EUR 2310,00 (PVN 21% apmērā) Kopā EUR13310,00 (ar PVN) Pētījums tiek finansēts no Eiropas Sociālā fonda tehniskās palīdzības projekta Horizontālā principa "Vienlīdzīgas iespējas" koordinēšanas funkciju nodrošināšana Labklājības ministrijā (2.kārta)" (Nr. 10.1.3.0/18/TP/010).</p>	<p>Amount and source of funding for the study</p> <p>EUR 11000,00 (excl. VAT) EUR 2310,00 (21% VAT) Total EUR13310,00 (incl. VAT) The study is financed by the European Social Fund technical assistance project "Provision of Coordination Functions for the Horizontal Principle "Equal Opportunities" at the Ministry of Welfare (Round 2)" (No 10.1.3.0/18/TP/010).</p>
<p>Pētījuma klasifikācija:</p> <p>Sabiedriskās domas pētījums – aptaujas vai pētījumi, ko izstrādā, lai noskaidrotu sabiedrības vai noteiktas sabiedrības daļas viedokli par konkrētu nozarei vai teritorijai aktuālu problēmu vai tās risinājumu, kā arī nostāju kādā nozarei vai teritorijai aktuālā jautājumā</p>	<p>Classification of the study:</p> <p>Survey of public opinion – surveys or studies designed to ascertain the views of the public or a section of the public on a particular problem or solution of concern to a sector or area, or their position on an issue of concern to a sector or area</p>
<p>Politikas joma, nozare</p> <p>8. Nodarbinātības un sociālā politika; 8.4. Sociālā iekļaušana</p>	<p>Policy area, sector</p> <p>8. Employment and social policy; 8.2. Social inclusion</p>

Labklājības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Kvantitatīvais pētījums, 2022.gada oktobris/
novembris
Eiropas Sociālā Fonda un Latvijas valsts
līdzfinansētais projekts "Horizontālā principa
"Vienlīdzīgas iespējas" koordinēšanas funkciju
nodrošināšana Labklājības ministrijā (2. kārtā)"

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

<p>Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums:</p> <p>Visa Latvija (Nacionāli reprezentatīva izlase)</p>	<p>Geographical scope of the study:</p> <p>Whole Latvia (Nationally representative sample of respondents)</p>
<p>Pētījuma mērķa grupas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pieaugušie (18 – 74 g.v., nat.rep.) – 1056 respondentu (datu vākšana AS «Norstat Latvija» panelī) • Bērni (13 – 17 g.v.) – 217 respondentu (datu vākšana AS «Norstat Latvija» panelī) • Cilvēki, kas pieder LGBT kopienai – 134 respondentu (datu vākšana apvienības "Mozaīka" sociālajā kontā «Facebook» un AS «Norstat Latvija» panelī) • Cilvēki ar invaliditāti – 229 respondentu (datu vākšana sadarbībā ar «Sustento», uzrunājot dažādas pacientu organizācijas, lai tieši sasniegtu cilvēkus ar redzamu un neredzamu invaliditāti, un AS «Norstat Latvija» panelī) 	<p>Target groups:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adults (18 - 74 years, nat.rep.) – 1056 respondents (data collection in "Norstat Latvia" panel) • Children (13-17 years old) – 217 respondents (data collection in "Norstat Latvia" panel) • People who belong to the LGBT community – 134 respondents (data collection on the Facebook social account "Mozaika" and on the panel of "Norstat Latvia") • People with disabilities – 229 respondents (data collection in cooperation with "Sustento", addressing different patient organisations to directly reach people with visible and non-visible disabilities, and "Norstat Latvia" panel)
<p>Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:</p>	<p>Methods used in the study by type of information extraction:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • 8 pilotinterviju veikšana ar diskriminācijas "riskā" grupām 	<ul style="list-style-type: none"> • 8 pilot interviews with groups "at risk" of discrimination
<ul style="list-style-type: none"> • 1636 kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze 	<ul style="list-style-type: none"> • 1636 quantitative survey and data analysis
<p>Izmantotās analīzes grupas (griezumi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ģeogrāfiskais (administratīvi teritoriālā) – valsts pilsētas, novadu pilsētas, lauku teritorijas); • etniskā piederība; • vecums (dažādās vecuma grupās, sākot ar bērniem no 13 gadu vecuma) • dzimums; • nodarbošanās; • izglītība 	<p>Analysis groups used</p> <ul style="list-style-type: none"> • geographical (administrative-territorial) – national cities, county towns, rural areas); • ethnicity; • age (different age groups, starting from 13 years old); • gender; • occupation; • education

Labklājības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Kvantitatīvais pētījums, 2022.gada oktobris/
novembris

Eiropas Sociālā Fonda un Latvijas valsts
līdzfinansētais projekts "Horizontālā principa
"Vienlīdzīgas iespējas" koordinēšanas funkciju
nodrošināšana Labklājības ministrijā (2. kārtā)"

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

<p>Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija</p> <p>Inese Vilcāne, Labklājības ministrijas Sociālās politikas attīstības un plānošanas departamenta vecākā eksperte, Tālr.: +371 64331836, e-pasts: inese.vilcane@lm.gov.lv</p>	<p>Contact details</p> <p>Inese Vilcāne, Senior Expert, Social Policy Development and Planning Department, Ministry of Welfare, Tel: +371 64331836, E-mail: inese.vilcane@lm.gov.lv</p>
<p>Pētījuma autori (autortiesību subjekti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilze Rozenberga • Ieva Saukuma • Linda Lauva	<p>Authors of the study (copyright holders)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilze Rozenberga • Ieva Saukuma • Linda Lauva